

לקט שאלות העוסקות במשמעויות המילים / השורשים

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 75281

תש"ף

פרק ג: מערכת הצורות

14. ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת מילה.

- בחודש אלול נדבר במילים חיוביות, ניצור מילים באֶלּוּלִית מדוברת.
- בחודש אדר ניצור אווירה פּוֹרְיָמִית.

(1) את המילה אֶלּוּלִית במשפט הראשון המציאו ילדים, והיא אינה בשימוש בציבור. בכל זאת אפשר להבין את משמעותה.

כתוב את המשמעות של המילה אֶלּוּלִית בהקשר של המשפט, והסבר על פי מה קבעת את משמעות המילה (השתמש במושגים מתחום מערכת הצורות).

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תש"ף, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

16. ב. לפניך משפט מטקסט 1.

הפער בין שְׁלוּחַ יבשתי לשילוח אווירי מבחינת פליטת גזי חממה הוא עצום.

(2) לפניך המשפט עם המילה שְׁלִיחָה שבסעיף (1) וכן משפט נוסף ובו המילה שְׁלִיחָה במשמעות אחרת.

ציין ליד כל אחד מן המשפטים את המשקל של המילה שְׁלִיחָה המודגשת בו.

השְׁלִיחָה של חבילות מחו"ל נעשתה נפוצה. משקל: _____

חברתי היא שְׁלִיחָה בלונדון מטעם הסוכנות היהודית. משקל: _____

ג. לפניך משפט ובו מודגשת המילה קַבְּלָה פעמיים. הקף את המילה קַבְּלָה שמשמעותה היא שם פעולה.

באתרים רבים מאפשרים לצרכן לבטל את העסקה בתוך 14 יום מיום הקַבְּלָה של המוצר, בתנאי שהצרכן

מציג חשבונית או קַבְּלָה המעידות על העסקה ועל הסכום ששולם בה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **חצב־ברק**, אוגוסט 2019, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ד. לפניך שני משפטים.

- I. מעצמה כלכלית **נוֹצְרֶת** אם המנהיגות היא אחראית ושקולה.
II. מחנכת הכיתה סיפרה במפגש הפרדה כי היא **נוֹצְרֶת** בליבה את הזיכרונות הנעימים מן הכיתה.
נתח את הפועל המודגש בכל אחד מן המשפטים.

נוֹצְרֶת (משפט I) – שורש: _____ בניין: _____

נוֹצְרֶת (משפט II) – שורש: _____ בניין: _____

16. ב. לפניך משפט.

- ההנהגה **מְסִירָה** מעליה אחריות.
ציין את השורש ואת הבניין של המילה **מְסִירָה**.
שורש: _____ הבניין _____
בהקשר אחר המילה **מְסִירָה** משמשת שם פעולה.
כתוב את השורש של שם פעולה זה. _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ט, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

12. ב.

- לשורש של המילה **מְחַלָּה** יש כמה משמעויות.
כתוב את השורש של **מְחַלָּה**, וציין שתיים מן המשמעויות של השורש.
שורש: _____
משמעות I: _____ משמעות II: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ט, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

12. א. לפניך ארבעה משפטים, ובהם מילים מודגשות.

- העיקרון השלישי שמנוצל עד הַנֶּם הוא צמצום הפער בין הניצחון להפסד. (מתוך טקסט 2)
- ידוע שילדים בגיל ההתבגרות הם הַתְּמִימִים, ויש אנשים שמנצלים זאת.
- "וַיְהִי כְכֹלֹת מֹשֶׁה לְכַתֵּב אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל סֵפֶר עַד הַתְּמִים". (דברים ל"א, כ"ד)
- היא הבטיחה שתגיע בזמן, ואני לַתְּמִי שוב האמנתי לה.

(3) בטבלה שלפניך מיינ את המילים המודגשות לשתי קבוצות על פי משמעותן במשפטים, וציין בראש כל עמודה את המשמעות של המילים בה.

משמעות I :	משמעות II :

13. א. (2) לפניך שני משפטים. שבץ בכל משפט את הפועל המתאים למשמעות המשפט מבין השניים:

נוֹכְחִים או נוֹכְחִים. שים לב: עליך להעתיק גם את הניקוד.

- לדעת פסיכולוגים ואנשי חינוך, הוריהם של מתבגרים צריכים להיות _____ בבית בשעות אחר הצהריים ולפקח על פעולות ילדיהם.
- הורים רבים _____ לדעת כי ילדיהם עדיין זקוקים לפיקוח ולהכוונה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ח, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

10. א. לפניך שני משפטים, ובהם פעלים מודגשים.
- לכל משפט כתוב את הגזרה של הפועל המודגש ואת המשמעות של הפועל.
- החופשה **תִּנְמָה** והתלמידים שָׁבוּ למסלול הלימודים.
הגזרה: _____
המשמעות: _____
 - הוא **תִּנְמָה** על הבחירה בחברו הביישן לתפקיד המוביל במשימה.
הגזרה: _____
המשמעות: _____
- כתוב שם עצם מן השורש של הפועל **תָּמַה**: _____

14. א. "הם **מְשָׁלִים** את עצמם שאולי הפעם יצליחו." (טקסט ג, פסקה ח)
- (1) כתוב את השורש ואת הבניין של הפועל **מְשָׁלִים** במשפט זה.
השורש: _____
הבניין: _____

ב. לפניך שלושה פעלים.

נוֹעֵצַת, מוֹבְלָת, מְתַעֵדֶת

- (1) לאחד מן הפעלים יש שתי דרכי ניתוח ושתי משמעויות שונות. **הקף** אותו.
- (2) כתוב את שתי המשמעויות של הפועל, ולכל משמעות כתוב את השורש של הפועל וכתוב שם פעולה משורש זה.

- I. המשמעות: _____
השורש: _____
שם פעולה: _____
- II. המשמעות: _____
השורש: _____
שם פעולה: _____